

Список використаних джерел:

1 Костюченко Н. Ю. Формування математичної компетентності майбутніх учителів фізико-математичних спеціальностей засобами навчально-ігрових технологій : дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Костюченко Наталія Юріївна; Кіровоградський державний педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький, 2017. – 217 с.

2. Мінтій І. С. Формування у студентів педагогічних університетів компетентностей з програмування на основі функціонального підходу : дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика навчання (інформатика) / Мінтій Ірина Сергіївна; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2013. – 223 с.

3. Тарасенкова Н. А. Математика : підруч. для 6 класу загальноосвіт. навч. закл. / Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2014. – 304 с.

Рибак О.В.

вчитель,

Криворізька загальноосвітня школа I – III ступенів № 89

СТВОРЕННЯ СИТУАЦІЇ УСПІХУ НА УРОЦІ МАТЕМАТИКИ ЯК ОДИН З ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ПОВНОГО ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ

Вчитель завжди ставить перед собою мету – керувати навчальною діяльністю, щоб допомогти учням проявити свої здібності, розвивати самостійність, ініціативу, творчий потенціал.

Кожен педагог повинен домагатися того, щоб кожен його учень намагався стати успішним. Кожна дитина індивідуальна, у кожного є свій власний успіх і свої досягнення. Наше завдання виховувати у дитини прагнення успіху в досягненнях, яке пов'язано з адекватною самооцінкою себе, терпіння, наполегливості і працелюбності. Будь-яке досягнення учня повинно сприйматися як позитивний результат.

Дитині буде дуже легко йти сходами до свого розвитку, якщо вчитель буде створювати умови для віри людини в себе, в свої сили. Цьому буде сприяти, якщо учень розуміє мету майбутнього розвитку. Розуміє, якими сходами відбувається цей процес: потреба – мотивація – мета – дія – рефлексія.

Створення ситуації успіху на уроках математики – це метод навчальної діяльності, який ефективно підвищує активність, інтерес, спонукає учнів до глибшого пізнання предмета. У таких методах навчання і виховання вчитель не є носієм знань, а переходить у позицію організатора. Організовує і розробляє будь – яку роботу з учнем так, щоб той обов'язково впорався зі своєю роботою. Клімат уроку повинен викликати позитивні емоції. Взаємовідносини «Учитель – учень», «Учень – учитель» базуються на поєднанні вимогливості і поваги до особистості. Робиться самоаналіз і самооцінка власної діяльності учнем.

Які деякі шляхи і форми створення ситуації успіху на уроках математики можна використовувати?

1) Обов'язкове виконання домашнього завдання в доброзичливій формі. Можна вести спеціальну таблицю обліку виконання домашнього завдання, де виставляється «+» за правильне виконання домашнього завдання, мінусів не ставимо, тому що надаємо можливість виправити, виконати завдання ще раз.

2) На початку уроку використовую математичні диктанти, бліц – тести, перевірені роботи. Учні самостійно або взаємоперевіркою оцінюють свої знання.

Бали заносяться в таблицю і в кінці вивчення теми підсумовуються. Так можна рахувати рейтинг за тему. Таке рейтингове оцінювання на відміну від звичайної системи оцінювання є мотивацією до усвідомленого навчання.

3) Пізнавальні фрагменти уроку для створення ситуації успіху: у 5–6 класах учнів не стійка увага, тому виникає необхідність проводити вікторини, які виконують роль усної роботи або теоретичні розминки, які розраховані зазвичай на декілька хвилин, в залежності від мети уроку.

4) На початку уроку можна використовувати на етапі актуалізації знань прийом «Лови помилку!». Вчитель навмисно допускає помилку, про яку учні заздалегідь попереджаються, і вона виправляється ними.

5) Прийом «Розминка» залучає до діяльності весь клас, і працюють навіть сором'язливі, мовчазні діти. Учні пропонуються швидко хором відповідати на питання і самостійно оцінити себе в зошиті «+» або «-».

6) При поясненні нового матеріалу на уроках добре відомо, що ніщо так не привертає уваги і не стимулює роботу розуму як дивовижне. На цьому етапі можна використовувати прийом «Дивуй!». Наприклад, в 8 класі при вивченні теми «Квадратні рівняння», можна здивувати учнів тим, що відразу, не вирішуючи, називаю корінь наведених квадратних рівнянь. Здивовані школярі теж забажають навчитися робити це швидко. Таким чином, можна підвести учнів до теми «Теорема Вієта».

7) При організації домашнього завдання часто учні виконують творчі роботи: складають кросворди, ребуси, складають вірші і казки, зазвичай вони виконуються на добровільних засадах і стимулюються вчителем високою оцінкою і похвалою.

8) Якщо на уроці учень не може пояснити розв'язок задачі, можна задати запитання, які наближають до змісту розв'язку: що потрібно знайти в задачі, що для цього необхідно знати, як знайти невідомий компонент, чому саме цей спосіб вирішення обраний, а як по-іншому можна вирішити і т.п. Це викликає величезний інтерес в учнів. Деякі один перед одним починають захищати свої розв'язки, а невпевнені в собі – погоджуються з неправильним розв'язком вчителя тільки тому, що це сказав учитель. Згодом ці діти стають більш перебірливими у відповідях, намагаються розібратися у прикладах, рівняннях, нерівностях і задачах.

9) Для підвищення пізнавальних інтересів учнів сприяє ігрова діяльність на уроці. В ході гри діти мають можливість відразу отримати емоційне заохочення своїх однолітків і вчителя. Це спонукає їх до цілеспрямованих, зосереджених дій. Це викличе стійкий інтерес до предмету і принесе успіх кожному. При такій діяльності по-перше, підвищується успішність, по-друге, підвищується якість знань. Але найголовніше – на уроках учні отримують велике задоволення, поштовх до нових вершин, тому що успіх підносить учнів до вершин, вони хочуть вирішувати ще більш складні завдання, долаючи труднощі.

Лише при великих зусиллях буде гарантований успіх. Діти різні, одному чекати успіх – звичайна справа, для іншого – час від часу йому потрібен успіх, для третього – це не суттєво. В основному, ці учні впевнені в собі, старанні, активні, добрі і відмінні оцінки сприймаються спокійно. Секрет їхньої надійності – в постійному відчутті радості. Це такі діти, яким не потрібна допомога. Але у деяких учнів упевненість може перетворитися в самовпевненість. Для такого роду школярів гарний вплив надає педагогічний прийом: «Холодний душ». Учитель, спостерігаючи за такими дітьми, де сприймання успіху стала звичною, втратила свою гостроту – наприклад, за неохайне та неповне оформлення завдання ставить задовільну оцінку. І учневі доводиться аналізувати і переглядати своє ставлення до навчання.

Всі ми любимо коли помічають наші успіхи і оцінюють їх. Так само і для наших учнів важливо заохочення навіть за невеликий успіх. Кожний учень працює краще і проявляє свої здібності в атмосфері доброзичливості. На всіх етапах уроку можна

застосовувати прийом «емоційне поглажування» і бути «щирим у своїй оцінці і щедрим на похвалу». Потрібно дати зрозуміти учням, що ви вірите в їх здатності і на уроці створювати обстановку співпраці і взаємодопомоги, викликаючи у них ентузіазм за допомогою зізнань його переваг і заохочень.

Перше, що треба зробити, щоб підняти результативність уроку, це збільшити питому вагу самостійної навчальної роботи учнів. Адже не секрет: школярам занадто часто відводиться роль пасивних слухачів, їм не залишається часу для самостійного опрацювання навчального матеріалу на уроці, їх робота з підручником переноситься на будинок.

Друга важлива умова підвищення ефективності викладання – розширення тематичного діапазону кожного заняття. Не завжди виправдано дроблення навчальної теми і вивчення її по частинах на окремих уроках. Помилка в тому, що ми хочемо отримати від своєї роботи миттєвий результат: дав сьогодні урок, пояснив новий матеріал, а на наступний день проводимо опитування, перевіряючи як засвоєно нове. А учні ще нічого не встигли засвоїти: для цього потрібно не тільки час, а й відповідна робота кожного, якої ще не було.

Саме тому досвід показав, що виправдовує себе планування і проведення уроків в системі з багаторазовою опрацюванням учнями всієї навчальної теми на кількох заняттях, об'єднаних єдиною логікою і загальними навчально-виховними цілями. Тому вважаю, що теми потрібно давати великими блоками, що об'єднують кілька питань. Це, безумовно, краще робити в старших класах. Тим самим йде підготовка до вузівської лекційно-семінарської системи викладання. Початкове ознайомлення відбувається на першому уроці. На всіх наступних тема розглядається знову-таки в цілому, але від заняття до заняття все більш поглиблено. В результаті учні багато разів повертаються до досліджуваного матеріалу, проте кожного разу підходять до нього по-новому і глибше.

Безсумніву, інтерес до предмету, захоплення їм може значно впливати на якість засвоєння. Якщо вчителю вдалося викликати в учнів інтерес до предмету, підштовхнути до досягнення успіху, то половина справи вже зроблена. І навпаки, одноманітний, нудний матеріал, позбавлений сам по собі емоційних елементів, може звести нанівець ефект навіть і дуже ефективних методичних прийомів, застосовуваних учителем. Чи вдасться створити на кожному уроці ситуацію успіху, чи зможемо розвинути математичні здібності безпосередньо залежить від особистості вчителя. У наших руках створювати на уроці таку атмосферу, в якій діти будуть відчувати себе затишно, успішно, комфортно.

Список використаних джерел:

1. Белкін А. С. Ситуація успіху. Як її створити: Книга для вчителя // 1991, М. – 176 с.
2. Біл Ньюмен. 10 фантастичних засобів добитися успіху // 2007. – 112 с.
3. Романовский А.Г., Михайличенко Б.Е. Философия достижения успеха: Учебное пособие. Харьков: НТУ «ХПИ» // 2003, Х. – 691 с.
5. Скрипник М. Мистецтво бути педагогом: Зб. тренінг. Занять // 2006, К. – 112 с.
6. Щербатих Ю.В. Психология успеха // 2005, – 160 с.